

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

86. Quando licet à malis ministris accipere sacramenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

quantum est ex se, quæ necessaria sunt ad exercenda ea talis sunt muneris. Vnde peccat, qui absque tali dignificatio cedit ad ea exercenda, quæ sunt ordinis, & ex genere fungatum est mortale, & accedente grauitate materia, virtus sibus praeditis, est mortale.

Tertius est, quia in talibus actibus se exhibet minister religionis Christianæ, & cultus spiritualis, & diuini, ergo esse in charitate, seu absque conscientia peccati mortalis qui se ministrum tanti cultus exhibet.

*Quando licet à malis ministris accipere
Sacramenta.*

C A P V T LXXXVI.

Tanta est humana nequitia, ut sœpè contingat, quod ministri conscientias proprias negligentes, Sacra menta administrare non formident, vnde oportet fideliter preparatum, & scire à quibus, & quomodo possit talia recipere Sacra menta. Et vt iuxta distinctiones in capite præcedentibus positas, procedamus, dico ante omnia, quod huiusmodi ministri possunt se duplicitate habere. Vno modo, quod ipsi sunt positi Sacra menta administrantes, vel celebrantes: vi, quidam in loco suo, audiens confessiones, vel qui in Ecclesiæ adhibens Sacra menta, vel non sunt sic expositi, sed sunt parti, vt si aliquis ab ipsis peteret, ipsis statim conferrent. Rudis isti, aut sunt quibus ex officio incumbit Sacra menta administrare, vt Parochus, Curatus, Episcopus, vel similes: aut sunt quibus non ex officio incumbit, sed ex facultate aliqua, vel via de causa. Iuxta hoc dico.

Primo, a non toleratis ab Ecclesia, siue parati, siue non parati, siue expositi sint siue ex officio incumbat eis, siue non licet ullum Sacra mentum recipere, etiam in necessitatissimum tempore, præter baptismum 24. q. i. c. si quem forte. Explico: Si esset aliquis Parochus hereticus, aut schismaticus, aut non natum excommunicatus, non licet eum, quamvis celebrantem audire, etiam in die Dominico, & quamvis nullum aliud esset sacramentum: nec cum ipso confiteri, nec aliud recipere Sacra mentum, quamvis ipse esset expositus, & vellet ministrare, nisi in articulo mortis, quando non est copia

alterius: Baptismum vero licet, quia est Sacramentum necessitatis; & hic potest etiam a quoquis ministrari, his talis conferendo non peccat. Quod si ad esset laicus, melius esset ab hoc sumere.

Dico secundò, a malis ministris secundi, & tertij generis, si sint expositi, siue ex officio incumbat, siue non, dum non sequatur aliquod grave scandalum, possumus sacra recipere: nam Ecclesia ipsos tolerat, & ipsi talia administrantes sacra, sibi solis nocent. Is. quest. 8. can. sciscitantibus dicit Nicol. Papa, quod illi sunt sicut fax accensa, quae alijs illuminat, & se consumit: & vnde alijs commodum exhibent, sibi dispendium præbent mortis.

Dico tertio, ab his, quibus ex officio incumbit, siue sint parati, siue non, licet petere, & accipere Sacra, siue ex necessitate, siue non, quia ille ex officio tenerur quandocumque petendo ministrare, nec ego ius meum admitto ex illo malitia.

Dico quartò, ab eo, cui non incumbit ex officio, quando non est tempus necessitatis, non licet petere (a non exposito) Sacramentum, quia tunc est verè inducere ad peccandum: nō enim habeo ius exigendi ab eo. Imminente quidem necessitate id fieri potest, quia tunc quilibet Sacerdos ex officio tenetur administrare, & non sufficit alia necessitas: nam quando est necessitas præcepti Ecclesiæ, puta, confiteri, & sumere Eucharistiam Paschatis tempore, tunc, si non esset is, cui ex officio incumbit, non licet petere a non parato, nec exposito, quamvis sit priuilegium, vt a quoquis possit pœnitens accipere Sacra.

Dico quintò, cum toleratis ab Ecclesia oportet annumerare excommunicatos, qui nominati non sunt, & publici, nec percullores Clericorum. Est enim hoc post Bullam Concilij Constantiensis, vt supra diximus, quamvis isti peccant

administrantes, vt probabilius est. Idem de suspensi, & interdictis, quia istæ censuræ sunt, & par

earum habetur ratio in bulla il-

lius Concilij.

